

MILJØMINISTERIET

Holstebro Kommune
Ikast-Brande Kommune
Herning Kommune
Lemvig Kommune
Struer kommune

Ministeren
J.nr. SNS-401-00738

02 JULI 2007

Kære alle

Tak for jeres fælles henvendelse med en række spørgsmål til mig angående den nye lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Jeg vil gerne indledningsvis slå fast, at jeg ikke deler jeres opfattelse af, at I er bragt i et dilemma, hvor I ikke kan stille skærpede krav i områder med stor udvaskningsrisiko til Nissum Fjord og omvendt skal stille skærpede krav i områder med en lille udvaskningsrisiko til fjorden.

Som for alle vore øvrige sårbare fjorde nyder Nissum Fjord en høj grad af beskyttelse med de nitratklasser, der er identificeret i oplandet til Nissum Fjord i forbindelse med lovgivningen om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug. Beskyttelsen er indrettet på en sådan måde, at hvor der er stor udvaskningsrisiko, der skal der stilles skærpede krav til beskyttelse af fjorden.

Der næst vil jeg også gerne slå fast, at med en ensartet identifikation af nitratklasserne til alle vore sårbare vandområder har vi sikret et ensartet beskyttelsesniveau i hele landet. Der skal således ikke herske tvivl hverken for landbruget eller kommunerne om beskyttelsesniveauet for vore fjorde og andre overfladevande.

I stiller desuden et spørgsmål om forholdet mellem husdyr godkendelsesloven og naturbeskyttelsesloven. Først og fremmest vil jeg gerne slå fast, at der ikke med loven om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug er ændret på rækkevidden af bestemmelserne i naturbeskyttelsesloven.

Jeg vil i den forbindelse rette jeres opmærksomhed på § 29 i loven om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, og at I som konsekvens af denne regel skal foretage en konkret vurdering i hver enkel sag.

I særlige tilfælde kan det som det også fremgår af godkendelsesbekendtgørelsen være nødvendigt at stille vilkår, der rækker udover det fastsatte beskyttelsesniveau. For eksempel hvis der helt undtagelsesvist er naturområder, som I vurderer ikke beskyttes tilstrækkeligt af det fastsatte beskyttel-

sesniveau. Men lad mig henvise til, at lovens beskyttelsesniveau grundlæggende er indrettet på at beskytte de særligt sårbare natur- og vandområder.

For så vidt angår spørgsmålet om I har hjemmel til at meddele en midlertidig miljøgodkendelse er svaret kort og godt nej. I kan ikke give midlertidige miljøgodkendelser, for eksempel fordi I mener at der vil være tale om et potentielt indsatsområde med henblik på opfyldelse af en plan, vi endnu ikke kender. En miljøgodkendelse gælder i 8 år, også selvom der fremkommer nye oplysninger, for eksempel om at forureningen medfører miljø- og naturmæssige skader, der ikke kunne forudses, da godkendelsen blev meddelt. Efter de 8 år skal godkendelse så eventuelt revideres. For husdyrbrug over 250 DE gælder dog ligesom for industrien i øvrigt nogle om end meget begrænsede muligheder for erstatningsfrit at stille nye vilkår i den 8-årige periode, miljøgodkendelsen er givet til.

Jeg vil i den sammenhæng gerne understrege, at jeg finder, at det er vigtigt, at husdyrproducenterne ligesom andre erhverv har en retsbeskyttelsesperiode i forbindelse med at de får miljøgodkendt deres produktion.

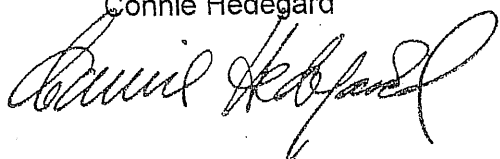
Når vand- og Natura 2000-planerne foreligger, vil nye godkendelser skulle gives på baggrund af disse planer. Jeg vil gerne i den forbindelse igen henvise til godkendelsesbekendtgørelsen, hvoraf det fremgår, at i tiden, indtil disse planer foreligger, inddrager kommunerne al tilgængelig viden om natur og miljøtilstanden i sagsbehandlingen. Der er nedsat en arbejdsgruppe med deltagelse af Kommunernes Landsforening og Miljøministeriet, der skal udarbejde udkast til vejledningsmateriale til kommunerne om hvilke dokumenter, kommunerne kan inddrage, når de skal inddrage tilgængelig viden om vand- og Natura 2000 planerne i godkendelsessituationer samt give vejledning i, hvordan sådan viden kan anvendes.

Til jeres spørgsmål om I er økonomisk ansvarlige vedr. erstatningsspørgsmål vil jeg gerne understrege, at kommunerne naturligvis ikke vil kunne kræves erstatning, hvis en miljøgodkendelse til et husdyrbrug gives inden for rammerne af loven. Det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i loven er netop indrettet på at undgå sådanne situationer i perioden indtil planerne foreligger. I den sammenhæng vil jeg gerne understrege, at de miljøgodkendelser, der nu gives under det nye regelsæt ikke vil kunne bruges til at løse alle gamle problemer med husdyrbrug, der er uheldigt placeret.

I forbindelse med et samråd, jeg havde med Folketingets Miljø- og planlægningsudvalg den 18. april i år udarbejdede Skov- og Naturstyrelsen et notat om indgrebsmuligheder i eksisterende miljøgodkendelser af husdyrbrug. Jeg vedlægger til jeres orientering dette notat.

Med venlig hilsen

Connie Hedegård

Indgrebsmuligheder i eksisterende miljøgodkendelser af husdyrbrug

Husdyrbrug 75 – 250 DE

For husdyrbrug mellem 75 dyreenheder og 250 dyreenheder gælder den 8-årige retsbeskyttelsesperiode ubetinget. Det vil sige, at vilkår i en miljøgodkendelse ikke kan ændres i den 8-årige periode, selv om der fremkommer nye oplysninger, f.eks. om at forureningen medfører miljø- og naturmæssige skader, der ikke kunne forudses, da godkendelsen blev meddelt.

Husdyrbrug over 250 DE

Husdyrbrug over 250 DE gælder – på samme måde som for industrien – meget begrænsede muligheder for erstatningsfrit at stille nye vilkår i den 8-årige retsbeskyttelsesperiode.

Revurdering

Når vand- og naturplanerne foreligger, vil nye godkendelser skulle gives på baggrund af disse planer. I perioden indtil da skal kommunerne inddrage al tilgængelig viden om vand- og naturplanerne i forbindelse med godkendelser. Husdyrbrug hvis godkendelse skal revurderes efter 8 år skal ligeledes revurderes efter de regler, der gælder på tidspunktet for revurderingen. Kommunerne kan i nogen grad selv tilrettelægge, hvornår de igangsætter revurderingen. Krav stillet i forbindelse med godkendelser og revurderinger sker erstatningsfrit.

Når kommunerne i 2010 skal udarbejde de kommunale handleplaner, der skal fastlægge den konkrete indsats til at opfylde vand- og naturplanerne, vil det være hensigtsmæssigt og relevant, at kommunerne fastlægger en rækkefølge for indsatserne. I den sammenhæng vil der kunne tages højde for, hvornår den 8-årige retsbeskyttelse for godkendte brug udløber.

Andre bestemmelser

Bestemmelsen om den 8-årige retsbeskyttelse efter lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug udelukker ikke, at der på andet retsgrundlag kan gribes ind overfor godkendte husdyrbrug i retsbeskyttelsesperioden, hvis det er nødvendigt for at gennemføre vand- og naturplanerne efter miljømålsloven. Det gælder f.eks. indgreb efter miljøbeskyttelsesloven af hensyn til beskyttelsen af overfladevand eller grundvand.

Når den nødvendige, mest hensigtsmæssige og omkostningseffektive indsats skal fastlægges i vand- og naturplanlægningen, må det i øvrigt forventes, at der i en række situationer vil være tale om foranstaltninger, som ikke under nogen omstændigheder kan gennemføres alene gennem vilkår for en husdyrgodkendelse.

Der kan f.eks. være behov for at tage store arealer helt ud af drift eller forbyde alle former for gødsugning. Gennemførelse af større vådområdeprojekter kan heller ikke fastlægges i en miljøgod-

kendelse. Der vil derfor under alle omstændigheder være behov for at tage andre retsregler i anvendelse for at leve op til vand- og naturplanerne.

Til opfyldelse af habitat- og fuglebeskyttelsesdirektivet kan der efter reglerne i naturbeskyttelseslovens kap. 2 a gribes ind overfor lovligt bestående virksomhed med påbud om ophør eller reduktion af aktiviteterne. Der kan gribes ind efter disse regler, hvis der ikke er andre anvendelige muligheder for indgreb i den aktuelle situation. Indgreb efter kap. 2 a udløser krav på erstatning for det tab, der lides.

I forhold til vandrammedirektivet følger det af de tidsfrister, som direktivet indeholder, at der ikke består nogen pligt for medlemslandene til at leve op til målsætningerne efter direktivet, før vandplanerne foreligger om nogle år.

Det er derfor ikke på nuværende tidspunkt afklaret, om der i alle tilfælde findes de nødvendige regler til at kunne gribe ind overfor bestående virksomhed. Spørgsmålet om behovet for nye regler til gennemførelse af vandrammedirektivet forudsættes revurderet, når der er større klarhed om miljømålene efter både vandrammedirektivet og Natura 2000-direktiverne og indsatsbehøvet.